

Vergaderstuk Algemeen bestuur

Opsteller
Hoofd financiën en organisatie

Aantal pagina's
7

Behandelend gremium
Algemeen bestuur

Datum voorgelegd
24 april 2025

Agendapunt, Onderwerp
5.2a, Voorstel ontwerpbegroting 2026

Agendering
Ter vaststelling

Portefeuillehouder DB-lid
De heer J. Verdoold

Kenmerk DB
V0771/H013640

1 Samenvatting voorstel

Het Waterschapshuis (hierna: hWh) kan alleen programma's en projecten in de begroting verwerken, voor zover hiervoor een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) is afgesloten. De DVO's zijn derhalve leidend voor de begrotingen. Door deze systematiek moeten ook tussentijds gedurende het jaar begrotingswijzingen worden aangeboden voor de nieuwe initiatieven die worden opgestart. In de afgelopen periode is hard gewerkt om alle aflopende DVO's waar nodig te verlengen, zodat deze verwerkt konden worden in de voorliggende begroting.

Op basis van de huidige lopende DVO's stijgt de begroting 2026 ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2025 met zo'n € 7 miljoen naar ruim € 47 miljoen. Deze verhoging wordt grotendeels veroorzaakt door een stijging in de begroting van het project WISE. Voor dit project ontvangen wij een subsidie van de Europese Unie. Dit heeft geen invloed op de bijdrage van de waterschappen aan de begroting van hWh. Daarnaast hebben we in de geactualiseerde begroting 2025 extra kritisch gekeken naar onze realisatiekracht ten opzichte van onze begroting, wat er toe heeft geleid dat we op onderdelen onze begroting 2025 naar beneden hebben bijgesteld. In 2026 is de begroting op deze onderdelen weer verhoogd naar het oorspronkelijke niveau zoals afgesproken in de DVO's. Bij het opmaken van de geactualiseerde begroting 2026 in het najaar van 2025, zal waar nodig de begroting 2026 aangepast worden aan de actuele planning.

In de begroting 2026 bouwen we voort op de administratief aangepaste programma-indeling zoals is verwerkt in de geactualiseerde begroting 2025. De inhoudelijke invulling van de nieuwe programma's en de bijbehorende governancestructuur van de opdrachtgever wordt gedurende 2025 verder vormgegeven. Dit is een eerste stap in de transitie naar een stabielere begroting binnen de collectieve begrotingsprogramma's. Eventuele effecten op de voorliggende begroting zullen worden verwerkt in de geactualiseerde begroting 2026, welke zal worden opgesteld in het najaar van 2025.

In de begroting 2026 is een groei van de instandhouding begroot, zodat deze stabiel blijft ten opzichte van de totale begroting. Op deze manier kunnen de programma's en projecten op een kwalitatief goede manier ondersteund blijven worden en wordt de werkdruk in de organisatie niet te hoog.

2 Inleiding

Voor u ligt de begroting 2026 van hWh. Deze begroting maakt inzichtelijk op welke wijze hWh de in 2026 door de waterschappen gestelde doelen wil realiseren en welke financiële middelen de waterschappen hiervoor beschikbaar stellen. De begroting is, conform het huidige standpunt van de belastingdienst, opgesteld in bedragen exclusief BTW. De totale kosten worden door hWh verhoogd met BTW in rekening gebracht bij de deelnemers.

De aanpassingen in de begroting 2026 zijn voornamelijk toe te wijzen aan aanpassingen binnen lopende projecten, waaronder ook indexatie.

3 Structuur en de systematiek van de begroting

De hoofdindeling van primaire begroting 2026 is gelijk aan de geactualiseerde begroting 2025:

- Deel 1: Instandhouding
- Deel 2: Projecten waterschappen
- Deel 3: Projecten derden
- Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen in 2026

Voor meer informatie wordt verwezen naar de leeswijzer in hoofdstuk 2 van de geactualiseerde begroting.

Per programma wordt beschreven wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. Dit is vrijwel identiek aan de teksten uit de geactualiseerde begroting 2025.

3.1 Uurtarieven en opslagen

De uurtarieven voor medewerkers in loondienst, inleen (vanuit waterschappen) en inhuur worden begroot op basis van de meest recent beschikbare tarieven voor de Rijksoverheid (Handleiding overheidstarieven 2024, ministerie van Financiën). Hier is per salarisschaal een uurtarief bepaald. Op basis van deze uitgangspunten wordt het passende uurtarief uit de Handleiding overheidstarieven verwerkt in de begroting.

De interne doorbelasting van de gerealiseerde uren aan kostenplaatsen, projecten en programma's vindt plaats op basis van de integrale kostprijs. Voor de medewerkers die in dienst zijn bij hWh zijn dit de loonkosten plus een opslag voor overheadkosten, conform de systematiek van de Handleiding Overheidstarieven 2024. Voor inleen en inhuur betreft het de vergoeding die het betreffende waterschap of de leverancier aan hWh in rekening heeft gebracht.

De vergoeding van hWh aan waterschappen die medewerkers leveren, is eveneens gebaseerd op het uurtarief van de betreffende salarisschaal van de ingeleende medewerker, zoals bepaald in de Handleiding overheidstarieven. Voor waterschappen is het mogelijk een vergoeding te vragen voor de uitgeleende medewerker, welke is gebaseerd op het externe tarief passend bij de schaal van de betreffende medewerker. In het kader van de wetgeving rondom vennootschapsbelasting kan dit in sommige gevallen echter leiden tot een hogere administratieve last voor een waterschap, wat niet opweegt tegen de hogere vergoeding voor de uitgeleende medewerker. Omdat de fiscale situatie per waterschap verschillend is, wordt de mogelijkheid geboden voor individuele waterschappen te opteren voor een vergoeding gebaseerd op de lagere integrale kostprijs (loonkosten plus een

opslag voor overheadkosten) van de betreffende medewerker, in plaats een vergoeding op basis van de tarieven opgesteld voor de Rijksoverheid. Deze afweging zal het betreffende waterschap zelf moeten maken.

De uurtarieven voor 2026 zijn zoals genoemd gebaseerd op de Handleiding Overheidstarieven 2024 van het Ministerie van Financiën en worden geïndexeerd op basis van de meest recent beschikbare informatie:

- 4,3% verwachte stijging van het CAO-loon in 2025.
- 3,8% verwachte stijging van het CAO-loon in 2026.

De indexatiepercentages zijn gebaseerd op de recente raming van het Centraal Planbureau. De werkelijke prijsontwikkeling kan hier van afwijken.

De norm voor de productiviteitsuren blijft 1.400 uur (in lijn met Handleiding Overheidstarieven 2024, Ministerie van Financiën). De systematiek met het gebruik van kostenplaatsen en kostendragers blijft in stand.

Kosten moeten landen op projecten of kostenplaatsen waarvoor ze gemaakt worden. Kosten worden waar mogelijk direct geregistreerd op de plek waarvoor de kosten zijn gemaakt. Conform de systematiek van de afgelopen jaren worden enkele kosten vanuit instandhouding doorbelast aan projecten op basis van uitgevoerde werkzaamheden. Deze kosten worden begroot in instandhouding en bij afname verrekend met projecten, diensten en/of beheer. De doorbelastingen zijn voor 2025 geïndexeerd en zijn herrekend op basis van werkelijke kosten, wat leidt tot hogere bedragen. Het gaat om (bedragen exclusief btw):

- Kantoorautomatisering: doorbelasten op basis van virtuele werkplekken.
- Capaciteitsmanagement: doorbelasten op basis van verleende diensten t.b.v. medewerkers (instroom, doorstroom en uitstroom).
- Inkoop: doorbelasten op basis van verleende diensten t.b.v. uitgevoerde aanbesteding.

3.2 Indexering voor materiële kosten

Er is een generieke inflatiecorrectie van 3,2% doorgevoerd voor de materiële overheadkosten, tenzij de indexering door leveranciers al contractueel is vastgelegd.

Het indexatiepercentage is gebaseerd op de raming van het Centraal Plan Bureau bij het tot stand komen van de kaderbrief 2026. De werkelijke prijsontwikkeling kan hier van afwijken. Binnen de budgettaire kaders van deze begroting zal dan bijgestuurd worden.

3.3 Capaciteitsraming

Een belangrijke basis voor de hWh begroting zijn de personeelslasten. Hieronder is een overzicht opgenomen van de begrote uren.

Overzicht uren per overeenkomst	2025 begroot primaire	%	2025 begroot actualisatie	%	2026 begroot primaire	%
Loondienst	88.369	44%	101.938	46%	94.860	46%
Inleen	38.859	20%	36.707	17%	34.159	17%
Inhuur	55.840	28%	68.871	31%	64.089	31%
Trainees	12.174	6%	13.184	6%	12.269	6%
Overheid	3.917	2%	1.039	0%	966	0%
Totaal	199.159	100%	221.739	100%	206.343	100%

In 2026 kan op basis van de huidige capaciteitsplanning circa 17% van alle productieve uren ingevuld worden met medewerkers die worden ingeleend van de waterschappen. De begroting van de uren is gebaseerd op de huidige invulling van de projectteams van de projecten in 2024.

3.4 Herverdeeleffecten

In bijlage 3 en 4 van de begroting worden de effecten voor de bijdragen van de waterschappen weergegeven.

3.5 Monitoring

De voortgang van de begroting wordt gemonitord in de bestuursrapportages. De inhoud en indeling van de bestuursrapportages komen overeen met de indeling van de begroting. Er blijft onverminderd aandacht voor de KPI's, zoals capaciteit en liquiditeit.

4 Financiële analyse begroting 2026

In deze paragraaf worden de belangrijkste wijzigingen aangegeven ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2025.

4.1 Begroting naar programma's

Programma	2024 Jaar einde verwachting	2025 begroot primair	2025 begroot actualisatie	2026 begroot primair	Mutatie 2025 primair t.o.v. 2025 actualisatie
Programma 1. Bestuur en organisatie	4.130.615	5.436.223	5.343.858	5.753.799	409.941
Programma 2. Kennis en verbinden	1.558.730	1.544.108	3.346.473	9.190.040	5.843.567
<i>Subtotaal instandhouding</i>	<i>5.689.345</i>	<i>6.980.331</i>	<i>8.690.331</i>	<i>14.943.839</i>	<i>6.253.508</i>
Programma 3. Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie)	8.528.618	8.141.196	8.542.287	8.111.172	-431.115
Programma 4. Collectieve kaders	1.949.135	3.135.114	1.889.062	3.018.909	1.129.847
Programma 5. Ontwikkelthema Waterschappen	1.269.000	1.500.000	1.300.000	1.500.000	200.000
Programma 6. Opgave waterveiligheid	133.757	155.532	575.532	629.368	53.836
Programma 7. Opgave watersysteem	1.673.898	1.489.124	1.853.034	1.738.119	-114.915
Programma 8. Opgave waterketen	651.694	165.186	799.186	865.266	66.080
Programma 9. Overheidsdienstverlening en Bedrijfsvoering	4.048.736	4.132.439	3.204.937	3.096.063	-108.874
<i>Subtotaal samenwerking met waterschappen</i>	<i>18.254.837</i>	<i>18.718.591</i>	<i>18.164.038</i>	<i>18.958.897</i>	<i>794.859</i>
Programma 10. SAW@	2.396.512	2.413.311	3.267.356	3.677.750	410.394
Programma 11. Basisdata	6.510.966	2.058.370	7.327.928	7.327.888	-40
Programma 12. IHW	2.597.694	2.677.409	2.536.409	2.573.660	37.251
<i>Subtotaal samenwerking met derden</i>	<i>11.505.172</i>	<i>7.149.090</i>	<i>13.131.693</i>	<i>13.579.298</i>	<i>447.605</i>
Totaal	35.449.354	32.848.012	39.986.062	47.482.034	7.495.972

Bedragen zijn begroot exclusief BTW.

In hoofdlijnen zijn dit de belangrijkste financiële ontwikkelingen:

- Programma 2: Het door de Europese Unie volledig gesubsidieerde project WISE is verhoogd voor een bedrag van € 5,6 miljoen.
- Programma 4: Het initiatiefbudget was in 2025 op basis van de planning met € 0,9 miljoen naar beneden bijgesteld. In 2026 is de begroting weer verhoogd naar het oorspronkelijke niveau.

Van geactualiseerde begroting 2025 naar begroting 2026

2025 begroot actualisatie in €

2026 begroot primair in €

De begroting 2026 is uitgedrukt in cijfers als volgt tot stand gekomen:

Wijzigingen begroting 2026 t.o.v. geactualiseerde begroting 2025	Totaal	Instandhouding	Projecten
2025 begroot actualisatie	39.986.062	8.690.331	31.295.731
Wijziging begroot uurtarief	919.584	338.442	581.142
<i>Subtotaal na wijziging uitgangspunten</i>	<i>40.905.646</i>	<i>9.028.773</i>	<i>31.876.873</i>
Toevoeging nieuwe projecten/activiteiten	-	-	-
Beëindigde projecten*	-1.297.235	-	-1.297.235
Wijziging initiatiefbudget	900.000	-	900.000
Wijziging ontwikkelbudgetten	30.633	-	30.633
Wijziging begrote uren projecten	-2.914.496	93.508	-3.008.004
Wijzigingen overige kosten projecten**	9.857.487	5.821.558	4.035.929
2026 begroot primair	47.482.034	14.943.839	32.538.195

* In 2026 zijn de volgende projecten en activiteiten beëindigd:

Beëindigde projecten begroting 2026 t.o.v. geactualiseerde begroting 2025	Totaal
<i>Programma 3. Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie)</i>	
B&O eHRM	-56.448
CMS 3.0	-10.000
Continuïteit TMX 2023-2025	-1.090.787
Satdata	-140.000
Totaal	-1.297.235

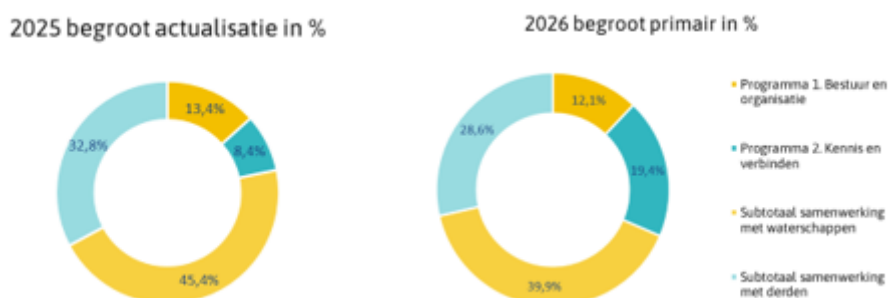
** In de wijzigingen overige kosten projecten van de instandhouding is onder andere de stijging van het gesubsidieerde project WISE opgenomen van € 5.660.000. Daarnaast hebben we extra kritisch gekeken naar onze realisatiekracht ten opzichte van onze begroting, wat er toe heeft geleid dat we op onderdelen onze geactualiseerde begroting 2025 naar beneden hebben bijgesteld. In 2026 is de begroting op deze onderdelen weer verhoogd met € 2,6 miljoen naar het oorspronkelijke niveau zoals afgesproken in de DVO's. Dit veroorzaakt een stijging van de overige kosten in de projecten. Bij het opmaken van de geactualiseerde begroting 2026 in het najaar van 2025, zal waar nodig de begroting 2026 aangepast worden aan de actuele planning.

4.2 Instandhouding

De instandhouding is faciliterend aan de uitvoering van de projecten en programma's. In de begroting 2026 is 12,1% van het totale begrotingsbedrag begroot voor de uitvoering van 'Bestuur en organisatie'. hWh streeft naar een percentage van het begrotingsprogramma 'Bestuur en organisatie' van circa 14% ten opzichte van de totale begroting. Het dagelijks bestuur en de directie sturen bij in de kosten van de instandhouding, zodat deze in balans blijven ten opzichte van de realisatie van de projecten en programma's, ook wanneer de realisatie van de projecten lager blijkt te zijn dan verwacht.

In 2025 gaat binnen het programma 'Kennis en verbinden' WISE van start. Het grootste deel van

de kosten zal gemaakt worden in 2026. Dit is een door de Europese Unie gesubsidieerd traject. Het programma 'Kennis en verbinden' neemt hierdoor toe, maar dit vraagt geen extra bijdrage van de waterschappen.

Een korte toelichting op de ontwikkeling in de begrote kosten instandhouding (programma 1 en 2) ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2025:

- Vanwege een verwachte wervingstijd, zijn alle vacatures in 2025 voor 25% uit de begroting gehaald. In 2026 zijn ze volledig opgenomen in de begroting.
- Voor het project WISE (begroot in het programma kennis en verbinden) ontvangen wij een subsidie. De bijdrage van de waterschappen aan instandhouding stijgt hierdoor niet.

4.3 Projecten waterschappen

Dit betreft de programma's 3 tot en met 9. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen) organiseren zich per project in een uitvoerend overleg (UO). Dit UO heeft zeggenschap over de gelden die worden begroot voor de projecten binnen een programma. Dit deel van de begroting dient formeel door het Algemeen bestuur hWh te worden vastgesteld.

4.4 Projecten met derden en kassiersfunctie

Dit betreft de programma's 10 tot en met 12. De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen en derden) organiseren zich per project in samengesteld UO. De opdracht van de waterschappen aan hWh beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van hWh. Dit deel van de begroting dient echter wel formeel door het Algemeen bestuur hWh te worden vastgesteld.

5 Vervolg planning

De planning voor de begroting is als volgt:

Begroting 2026	Deadline	Team/Gremium
DB behandeling concept begroting	5-12-2024	Dagelijks Bestuur
Start zienswijzeprocedure, begroting naar waterschappen (minimaal 12 weken)	Week 50 2024	Waterschappen
Einde zienswijzeprocedure	Week 11 2025	Waterschappen
DB behandeling reactienota, definitieve begroting en eventuele concept wijzigingsvoorstellen	Week 13 2025	DB
AB vaststellen begroting en reactienota	24-04-2025	Algemeen Bestuur
Aanleveren vastgestelde begroting bij provincie (binnen 4 weken na vaststelling en uiterlijk 15 september)	Week 19 2025	Provincie

6 Gevraagd besluit

1. De begroting 2026 van de Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de reactienota op de ingediende zienswijzen.